

PAN JAN KRAJEWSKI

FORUM

WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MAŁOPOLSKI
przy FRDL Małopolskim Instytucie Samorządu Terytorialnego i Administracji

Kraków, 24 listopada 2008 roku

**Stanowisko Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski w sprawie
możliwości łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami, jak również
z bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi.**

Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski proponuje dokonanie zmiany treści art. 13 ust. 7 Ustawy z dnia 27 czerwca 1997r. o bibliotekach.

Obecne brzmienie w/w przepisu prawnego:

„Biblioteki publiczne nie mogą być łączone z innymi instytucjami oraz z bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi”.

Proponowana treść art. 13 ust. 7 powołanej ustawy:

„Biblioteki publiczne mogą być łączone z innymi instytucjami oraz bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi” lub proponuje się wykreślenia art. 13 ust. 7 z treści ustawy o bibliotekach.

Uzasadnienie.

Ogólne zasady działania, organizację bibliotek określa Ustawa z dnia 27 czerwca 1997r. o bibliotekach.

Ustawa ta została znowelizowana w dniu 27 lipca 2001r., między innymi poprzez dodanie do art. 13, ust. 7, który w swej treści zakazuje łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami, bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi.

W ustawie z dnia 27 lipca 2001r. o zmianie ustawy o bibliotekach (wejście w życie z dniem 31 grudnia 2001r.) ustawodawca nie wprowadził żadnych przepisów międzyczasowych, nie nakazał też dokonania rozłączenia bibliotek dotychczas funkcjonujących w strukturach innych instytucji czy też razem z bibliotekami szkolnymi czy też pedagogicznymi.

Należy zaznaczyć, iż gdyby Ustawodawca chciał rozłączenia bibliotek funkcjonujących w ramach struktury organizacyjnej innej instytucji, to uchyliłby art. 10 tejże ustawy, nakazałby wyraźnie dokonać wyłączenia bibliotek ze struktur organizacyjnych innych jednostek, w ramach których funkcjonują, wyznaczyłby też czas na wykonanie powyższego.

Taka procedura postępowania wynika z zasad techniki legislacyjnej.

Nadto, jak wynika z analizy uzasadnienia komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o bibliotekach (druk sejmowy nr 3135), przyczyną wprowadzenia ust. 7 do art. 13 ustawy o bibliotekach była „likwidacja” istniejących placówek, punktów bibliotecznych poprzez włączanie ich w struktury centrów kultury, co zdaniem komisji nie przyniosło oczekiwanych oszczędności finansowych.

Celem ustawodawcy przy wprowadzaniu zmiany do ustawy o bibliotekach było zapobieżenie zmniejszaniu się ilości punktów i placówek bibliotecznych, a w konsekwencji rozwój czytelnictwa szczególnie na terenach wiejskich.

Jak jednak pokazało doświadczenie jednostek samorządu terytorialnego, w których przeprowadzono proces wyłączenia biblioteki ze struktur innej jednostki, w ramach której biblioteka funkcjonowała, nie przyniósł ten proces żadnych pozytywnych skutków w postaci rozwoju czy też zwiększenia czytelnictwa i rozwoju intelektualnego. Zauważalny natomiast jest wzrost wydatkowania środków finansowych przez Gminy na bieżące utrzymanie dodatkowej jednostki organizacyjnej. Oczywiście jest bowiem, że w bibliotekach działających jako samodzielna instytucja kultury, organizator musi finansować jej bieżące utrzymanie w postaci czynszów najmu za pomieszczenia dla biblioteki, odprowadzenia VAT, wynagrodzeń dla

Siedziba Forum:

FRDL MAŁOPOLSKI INSTYTUT SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ADMINISTRACJI
ul. Szlak 7A, 31-157 Kraków
tel./fax (0)12 633-51-50, 03 1-28-00, 030-16-70, 633-83-85, 632 38 14
e-mail: mistia@mistia.org.pl <http://www.mistia.org.pl>

Europejski Instytut
Demokracji Lokalnej

1997

FORUM

WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MAŁOPOLSKI przy FRDL Małopolskim Instytucie Samorządu Terytorialnego i Administracji

nowej kadry kierowniczej i administracyjnej itp. Wysokość tych środków jest łatwa do uchwycenia poprzez porównanie dotacji dla samorządowych instytucji kultury w roku budżetowym, w którym biblioteka działała w strukturach innej jednostki z dotacjami w roku budżetowym, w którym biblioteka działa jako odrębna samorządowa instytucja kultury. Z punktu widzenia celowości i oszczędności, do której zobowiązuje art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych, wydatkowanie środków na dodatkową obsługę administracyjną jest chybione. Zacytowany przepis prawa dodatkowo zobowiązuje jednostki z sektora finansów publicznych do wydatkowania środków w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem uzyskiwania najlepszych efektów z poczynionych nakładów.

Doświadczenie empiryczne w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego stopnia podstawowego wskazuje jednoznacznie, że działalność bibliotek w strukturach organizacyjnych gminnych ośrodków kultury pozwala na zwiększenie zasobów bibliotecznych i podwyższenie standardów (poprzez remonty w ramach ośrodków kultury, zakupy komputerów wspólnie użytkowanych w ramach jednej instytucji, promocję czytelnictwa, organizowanie imprez). Znane są dobre przykłady bibliotek aktywizujących kulturalne życie społeczności lokalnych, jak i domów kultury, które posiadając w swoich strukturach biblioteki, dbają o wysoki poziom czytelnictwa poprzez wspólne projekty i przedsięwzięcia, większą kadrę i wspólne pomieszczenia.

W małych gminach utrzymanie odrębnych podmiotów staje się coraz trudniejsze. Wyodrębnienie bibliotek z dotychczasowych struktur powiększa wydatki bieżące, związane przede wszystkim z kosztami osobowymi (zatrudnienie dyrektora, obsługi kadrowej, finansowej i innej wymaganej do funkcjonowania biblioteki jako odrębnej jednostki) jak i bieżącymi (czynsz, podatki) i nie powoduje zwiększenia zasobów bibliotecznych.

Zdaniem wójtów, burmistrzów i prezydentów Małopolski to właśnie osoby zarządzające gminami najlepiej wiedzą jak celowo i zarazem oszczędnie, z najlepszą efektywnością wydatkować pieniądze publiczne.

Proponujemy zapisy, które nie są obligatoryjne, czyli dopuszczają funkcjonowanie bibliotek jako samodzielnych instytucji kultury. Zdajemy sobie sprawę, że większe i bogatsze jednostki samorządu terytorialnego mogą sobie pozwolić na odrębne od ośrodków kultury lub innych instytucji funkcjonowanie bibliotek.

Członkowie Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski mają świadomość, że działalność instytucji kultury takich jak biblioteki publiczne jest ważnym czynnikiem w edukacji i w rozwoju kulturalnym, w budowaniu tożsamości mieszkańców naszych gmin, dlatego też nasze stanowisko prosimy odebrać jako wyraz troski o trwanie i wzmocnienie działalności bibliotek w naszych lokalnych środowiskach.

w imieniu członków Forum
dr inż. Kazimierz Fudała
Prezes Forum
Wójt Gminy Rzepiennik Strzyżewski

Stanowisko otrzymują: